

«Ey Hakîm! Gerçekten şu mal yeşil ve tatlıdır. Kim onu hırs göstermeksizin/gözü tok olarak alırsa, o malda kendisine bereket verilir. Kim de ona göz dikerek hırs ile alırsa, o malın bereketi olmaz. Böylesi kişi, yiyip yiyip de bir türlü doymayan obur gibidir. Üstteki (veren) el, alttaki (alan) elden daha hayırlıdır.

Hakîm b. Hizâm -radiyallahu anh- şöyle dedi: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den (mal) istedim, verdi. Bir daha istedim, yine verdi. Tekrar istedim, tekrar verdi. Sonra şöyle buyurdu: «Ey Hakîm! Gerçekten şu mal yeşil ve tatlıdır. Kim onu hırs göstermeksizin/gözü tok olarak alırsa, o malda kendisine bereket verilir. Kim de ona göz dikerek hırs ile alırsa, o malın bereketi olmaz. Böylesi kişi, yiyip yiyip de bir türlü doymayan obur gibidir. Üstteki (veren) el, alttaki (alan) elden daha hayırlıdır.» Hakîm diyor ki, bunun üzerine ben: Ey Allah'ın Rasûlü! Seni hak din ile gönderen Allah'a yemin ederim ki, ölene dek senden başka kimseden bir şey kabul etmeyeceğim, dedim. Gün geldi, Ebu Bekir -radiyallahu anh- Hakîm'i kendisine ganimet malından hisse vermek için çağırırdı da Hakîm, onu almaktan uzak dururdu. Daha sonra Ömer, kendisine bir şeyler vermek için davet etti. Hakîm yine kabul etmedi. Bunun üzerine Ömer: Ey müslümanlar! Sizi Hakîm'e şahit tutuyorum. Ben kendisine şu ganimetten Allah'ın ona ayırdığı hissesini veriyorum, fakat o almak istemiyor, dedi. Netice itibariyle Hakîm, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vefatından sonra, ölünceye kadar kimseden bir şey kabul etmedi.

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Hadisin Manası: Hakîm b. Hizâm -radiyallahu anh- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek (mal) istedi. Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- de istediğini kendisine verir. Bir daha ister, yine verir. Ardından tekrar ister, tekrar verir. Bunun üzerine Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurur: «Ey Hakîm! Gerçekten şu mal yeşil ve tatlıdır.» Yani sevilen arzu edilen bir şeydir. Nefisler onu güzel, olgun ve lezzetli meyveleri talep ettiği gibi tabiatı gereği talep edip, heves eder. Ardından şöyle demiştir: "Kim onu hırs göstermeksizin/gözü tok olarak alırsa" Yani gönül hoşnutluğuyla, ısrarcı olmadan ve göz dikmeden isterse böyle davranan kimseye o malda bereket verilir. Bu mal az da olsa gelişir ve çoğalır. Sahibine kanaatli olması bahşedilir ve böylece gönlü zengin, kalbi huzurlu, hayatı da mutlu olur. "Kim de ona göz dikerek hırs ile alırsa" göz dikerek arzularak çok isterse o kimseye malın bereketi verilmez. Yani Yüce Allah bereketi alır. Sahibi kanaatsiz, sürekli

muhtaç hissi taşır. Kendisine yeryüzünün hazineleri verilse de hep açtır. Bumanada İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: "Ben (bu malı) paylaştıran bir kimseyim. Kime bu malı gönül hoşnutluğu ile verdimsem o kimseye bereket verilir. Benden isteyerek ve arzu ederek talep eden kimse yiyip yiyip doymayan obur gibidir." "Böylesi kişi, yiyip yiyip de bir türlü doymayan obur gibidir." Yani ne kadar yerse yesin gözü aç kimse gibidir. Heves edip, göz dikerek alan kimsenin durumu böyle ise, isteyip, dilenerek alan kimsenin durumu nice olur. Elbette ki durumu daha beterdir. Bundan dolayı Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Ömer b. el-Hattab'a şöyle buyurmuştur: "Göz dikmeden ve istemeden şu maldan sana bir şey gelirse onu al, mal edin. Fakat sana bu şekilde gelmeyen dünyalığın peşine düşüp takılma." "Üstteki (veren) el, alttaki (alan) elden daha hayırlıdır." İffetli davranıp, istemeyen el, dilenen elden üstündür. Zira dilenip, isteyerek kendini zelil duruma düşürmemiştir. Diğerleri ise kendini zillet içine düşürüp, kadir kıymetini kaybetmiştir. Bunun üzerine Hakîm, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i hak din ile gönderen Allah'a yemin ederek, "ölene dek senden başka kimseden bir şey kabul etmeyeceğim." demiştir. Gün gelip, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- vefat edince Ebu Bekir -radiyallahu anh- hilafete gelmiş, Hakîm'i kendisine ganimet malından hisse vermek için çağırmıştır da, Hakîm onu almayı kabul etmemiştir. Daha sonra Ömer, kendisine bir şeyler vermek için davet etmiş, yine Hakîm kabul etmemiştir. Bunun üzerine Ömer: Ey müslümanlar! Sizi Hakîm'e şahit tutuyorum. Ben kendisine şu ganimetten Allah'ın ona ayırdığı hissesini veriyorum, fakat o almak istemiyor, demiştir. Ömer böyle davranmıştır çünkü kıyamet günü kendi aleyhine bir delil bırakmak istememiştir. İnsanlar önünde sorumluluğunu yerine getirdiğini beyan etmiştir. Bütün bunlara rağmen Hakîm -radiyallahu anh- ısrarla bunu almayı kabul etmeyip geri çevirmiştir. Netice itibariyle Hakîm, ölünceye kadar kimseden bir şey almamal konusunda ısrarlı davranmıştır.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/3703>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

